

DE LOS CIELOS..."

PRÍPRAVA NA SLAVNOSTNÚ SVÄTÚ OMŠU BLAHOREČENIA

II.

„...ICH JE NEBESKÉ KRÁĽOVSTVO“

I. ÚVOD

PIESEŇ:

Náš život je život Krista,
náš život je láska Boha Otca,
Náš život je Duch Cirkvi,
náš život, náš život je Kristus.
Náš život je Kristus, aleluja,
náš život je skrytý v ňom,
náš život je Kristus, aleluja,
náš život je Kristus.

Ked' Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učenici. Otvoril ústa a učil ich:
Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.
Blahoslavení pláčuci, lebo oni budú potešení.
Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.
Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.
Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.
Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.
Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.
Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.
Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami.

(Mt 5, 1-10)

POZDRAV

Pochválený bud' Ježiš Kristus!

Je pre nás veľkou ct'ou a radost'ou, že môžeme pozdraviť všetkých, ktorí s nami dnes slávia blahorečenie maďarskej rehoľníčky, Sáry Salkaházi. Milosťou Božou dosiahla plnosť lásky počas krátkych štyridsaťpäť rokov jej života a mučeníctvo ako vrchol svojho života v roku 1944. Teraz môže hľadiť na živého Boha! Je blahoslavená, pretože dosiahla Božie kráľovstvo. Nechala nám súčasníkom svetlo a príklad svojho života tým, že svedčila tu a teraz, že je možné žiť život svätostí aj v modernom svete.

Uplynulo takmer tisíc rokov od posledného slávenia blahorečenia v Uhorsku. Dnes môžeme byť zjednotení zvláštnym spôsobom nielen s univerzálnou Cirkvou, ale tiež s historiou nášho národa a so spoločenstvom maďarských svätých, ktorých počiatok začína v rode Arpádovcov.

Počas tejto hodiny pred svätou omšou si budeme spomínať na Sáru Salkaházi. Ožívime si spomienky na jej život, zasvätený láske k Bohu a ľuďom. Použijeme k tomu štyri pramene: Sväté písmo, časť jej osobného denníka, ktorý sa zachoval, citáty Margity Slachta, zakladateľky Spoločnosti sociálnych sestier a niektoré dokumenty Cirkvi. Modlime sa, slávme a pripravme sa spoločne.

Toto je sviatok Cirkvi, sviatok Boha a sviatočný deň nás všetkých.

Toto je sviatok naplnenia blahoslavenstiev.

PIESEŇ:

**Náš život je Kristus, aleluja,
náš život je skrytý v ňom,
náš život je Kristus, aleluja,
náš život je Kristus.**

II. PRED VSTUPOM

Zasvätený život, hlboko zakorenéný v príklade a slove Krista Pána, je darom Boha Otca Cirkvi prostredníctvom Svätého Ducha. Zachovávaním evanjeliových rád sa Ježišove charakteristické črty – panenstvo, chudoba a poslušnosť – typickým a trvalým spôsobom zviditeľňujú vo svete a pohľad veriacich sa tak obracia k tajomstvu Božieho

kráľovstva, ktoré je už prítomné v dejinách, ale v plnosti sa uskutoční v nebi.

Po stáročia nikdy nechýbali ľudia, ktorí si v poslušnosti Otcovej výzve a vnuknutiam Svätého Ducha zvolili túto cestu osobitného nasledovania Krista, aby sa mu odovzdali s „nerozdeleným“ srdcom. Tak ako apoštoli, aj oni zanechali všetko, aby mohli byť s ním a ako on dat' sa do služby Bohu a bratom. (*Ján Pavol II. Vita Consecrata, I*)

Ked' bol Izrael ešte diet'at'om, oblúbil som si ho...

Povrazmi láskavosti som ich prit'ahoval,
lanami lásky;
bol som im ako ten, čo dvíha diet'a k svojmu lícu,
skláňal som sa k nemu a kŕmil som ho.

(*Oz 11, 1,4*)

Môj starý otec, obyvateľ Košíc sa tu pôvodne usadil v minulom storočí a vybudoval hotel. Vedľa hotela však vybudoval sieň, ktorá sa stala v tom čase domovom pre každé umenie. Nie sú to skvelé bály, alebo bankety, ktoré sú dôležité pre túto tanečnú sálu, ale večery umeenia a koncerty... Táto budova sa stala tiež chrámom, chrámom umenia, kde umelci preukazujú úctu svojim „múzam“ a stretávajú sa.

Ked' som bola učiteľka, učila som malých chlapcov z rómskej štvrti na druhom stupni základnej školy. Počas prestávky, jeden z nich, v roztrhaných, špinavých šatách, vytiahol dlhú pančuchu a vysypal z nej na zem množstvo gombíkov. Ostatní ho obklopili a obdivovali jeho poklady. Aj ja som tam šla a obdivovala malé, ošúchané, bezcenné gombíky, ktoré boli pre neho dôležitejšie, ako čokoľvek iné. Ked' som sa vrátila k učiteľskému stolu, prišiel ku mne a povedal mi s hrdou radost'ou: „Chcem dat' tieto dva gombíky slečne;“ a vystrel svoju malú, špinavú dlaň s dvoma gombíkmi. Druhý chlapec bezmocne kričal: „Ďuri, ale to sú tvoje najlesklejšie gombíky!“ Zachovala som si tieto spomienky, ako najkrajšie v mojom živote. Malý Ďuri Kovács mi dal dva najlesklejšie a najcennejšie gombíky ako dar.

III. VSTUP DO KOMUNITY**PIESEŇ:**

Bud' zvelebený ó, môj Pane, bud' zvelebený,
 Bud' zvelebený ó, môj Pane, bud' zvelebený,
 Nech t'a velebí zem i nebo.
 Bud' zvelebený ó, môj Pane, bud' zvelebený.

V roku, keď zomrel kráľ Oziáš, videl som Pána sediet' na vysokom a vznešenom tróne... Tu som povedal:

„Beda mi, áno, som stratený.
 Ved' som muž s nečistými perami
 a bývam medzi ľudom s nečistými perami;
 a moje oči videli kráľa, Pána zástupov.“

I priletel ku mne jeden zo serafínov, v ruke mal žeravý uhlík, čo kliešťami vzal z oltára, dotkol sa mi úst a povedal:

„Hľ'a, toto sa dotklo tvojich perí,
 zmizla tvoja vina
 a tvoj hriech je odstránený!“

Potom som počul hlas Pána, ktorý hovoril:
 „Koho mám poslat', kto nám pôjde?“
 I povedal som: „Hľ'a, tu som, pošli mňa!“

(Iz 6, 1,5-8)

Sprevádzaš niekoho, koho poznáš na nejaké stretnutie bez toho, aby si mala zvláštny cieľ, jednoducho len z priateľstva. Nemáš úmysel zostať sediet' na stretnutí dokonca, pretože máš svoj vlastný program. Napriek tomu, keď obe prídeťte, nájdeš sa sediet' v miestnosti, hoci nevieš prečo. Vidíš okolo seba mnoho mladých dievčat. Uvedomuješ si, že sa stávaš súčasťou nejakého hnutia. Ale nemáš čas to zistovať, pretože v tej chvíli jedno z dievčat prichádza dopredu a začína hovoriť. Nie si si vedomá, čo sa v tebe deje. Pri podobných okolnostiach si obyčajne veľmi pozorná a vedomá, čo sa deje. Máš zvyk počúvať, čo sa hovorí. Ale teraz t'a zachytí iba zlomok rozprávania: „sociálne problémy....sociálna zodpovednosť...práca v sociálnom hnutí...verejná mienka má byť formovaná, je potrebné ovplyvňovať populáciu... máme bojovať za ľudské práva a za zmenu zákonov...je potrebné, aby

bolo menej ľudí odkázaných na pomoc, menej ľudí, ktorí stratili morálne hodnoty, a menej ľudí v extrémnej biede... Existuje tu Spoločnosť sociálnych sestier, ktorá má za úlohu pripravovať odborné pracovníčky, ktoré majú povolanie, a ktoré sú celým srdcom zasvätené, aby vykonávali mnohé formy sociálnej práce ...Nepočúvaš do konca, dívaš sa iba na sestru, ktorá hovorí, akoby hovorila len pre teba. Zdá sa ti, že ju poznáš už roky, cítis, že je jednou z tvojej rodiny... Možno ešte celkom jasne nerozumieš, čo hovorí. Dokonca nevieš, čo je to, čo t'a tu prit'ahuje; k tej Spoločnosti, ktorá bola založená len nedávno... ale niečo t'a prit'ahuje, to je isté. To nie je niečo, ale skôr Niekto. Je to samotný Boh, ktorý určil toto miesto pre tvoj zasvätený život. A zrazu sa stávaš dokonale pokojnou, pokojnou ako niekto, kto našiel, čo hľadal. Ešte stále sedíš na stretnutí. Dievča rozpráva skupine o udalosti, ktorá sa dobre vydarila. Všetci sa o to veľmi zaujímajú, ale ty si sa stratila v myšlienkach...

„Vznik Spoločnosti bola odpoved'ou na najnovšie časy. Prastará myšlienka rehoľného života sa spája s najnovším pokrokom. Podstatu zasväteného života Spoločnosť naplno prežíva, a aj prejavuje: jej členky prežívajú snúbeneckú odovzdanosť Božej láske a zároveň im Spoločnosť dáva doteraz nepoznanú slobodu pohybu.“

(Margita Slachta: *Z púste do centra života*, 1928)

Som hodná zložit' sľuby? Som hodná rehoľného povolania? Nie, nie, stokrát nie! Pred dvoma rokmi som bola ešte fajčiarka, ľahkovážna, svetácka osoba. Spozorovala som včera, keď som kľačala, že som cítila pohnutie a vyslovila slová trochu jachtavo: Môj drahý Spasiteľ, Pane Ježišu!

bolo menej ľudí odkázaných na pomoc, menej ľudí, ktorí stratili morálne hodnoty, a menej ľudí v extrémnej biede... Existuje tu Spoločnosť sociálnych sestier, ktorá má za úlohu pripravovať odborné pracovníčky, ktoré majú povolanie, a ktoré sú celým srdcom zasvätené, aby vykonávali mnohé formy sociálnej práce ...Nepočúvaš do konca, dívaš sa iba na sestru, ktorá hovorí, akoby hovorila len pre teba. Zdá sa ti, že ju poznáš už roky, cítis, že je jednou z tvojej rodiny... Možno ešte celkom jasne nerozumieš, čo hovorí. Dokonca nevieš, čo je to, čo t'a tu pritahuje; k tej Spoločnosti, ktorá bola založená len nedávno... ale niečo t'a pritahuje, to je isté. To nie je niečo, ale skôr Niekto. Je to samotný Boh, ktorý určil toto miesto pre tvoj zasvätený život. A zrazu sa stávaš dokonale pokojnou, pokojnou ako niekto, kto našiel, čo hľadal. Ešte stále sedíš na stretnutí. Dievča rozpráva skupine o udalosti, ktorá sa dobre vydarila. Všetci sa o to veľmi zaujímajú, ale ty si sa stratila v myšlienkach...

„Vznik Spoločnosti bola odpoveďou na najnovšie časy. Prastará myšlienka rehoľného života sa spája s najnovším pokrokom. Podstatu zasväteného života Spoločnosť naplno prežíva, a aj prejavuje: jej členky prežívajú snúbeneckú odovzdanosť Božej láske a zároveň im Spoločnosť dáva doteraz nepoznanú slobodu pohybu.“

(Margita Slachta: *Z púšte do centra života, 1928*)

Som hodná zložiť sľuby? Som hodná rehoľného povolania? Nie, nie, stokrát nie! Pred dvoma rokmi som bola ešte fajčiarka, ľahkovážna, svetáčka osoba. Spozorovala som včera, keď som kľačala, že som cítila pohnutie a vyslovila slová trochu jachtavo: Môj drahý Spasiteľ, Pane Ježišu!

IV. ROKY ZASVÄTENÉHO ŽIVOTA

PIESEŇ:

Bože, stvor vo mne srdce čisté
 a v mojom vnútri obnov ducha pevného.
 Neodvrhuj ma spred tvojej tváre
 a neodnímaj mi svojho ducha svätého.
 Navrát' mi radosť z tvojej spásy
 a posilni ma duchom veľkej ochoty. (Ž 51)

Hovoríme však: žite duchovne, a nebudeste splňať žiadosti tela.... Ale ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť... Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme. (Gal 5; 16, 22-23, 25)

Ó, môj Pane, môj Bože, ako môžem byť hodná tvojej dobroty? Čím som si zaslúžila, že si mi daroval taký nádherný, hlboký, šťastný a zmysluplný život? Že si ma priviedol do takého nádherného sveta? Chcem si veľmi cenit', s celou svojou silou môj zasvätený život; prebúdzat' v sebe hlboký zmysel pre vďačnosť, že som jeho súčasťou. Spoznat' spolu s jeho t'ažkosťami, aký je nádherný a aký je dobrý!...Aleluja!

Dnes nemôžem povedať nič iné, len nech je zvelebený Boh! Aleluja, aleluja, aleluja!

Som trochu náladová, prudká, vznetlivá, ľahko vzbíknem, ale aj tak t'a milujem!

Som neposlušná, tvrdohlavá a vzdorovitá, a predsa t'a milujem!

Som nepokojná, unáhlená a popletená, ale milujem t'a!

Som temná, žiarlivá a porovnávam sa, hoci t'a milujem!

O koľko viac slabostí by bolo vo mne, ak by si ma nemiloval!

Chcem byť verná a zostať verná, až do mojej smrti! Verná napriek všetkému!

Je veľmi t'ažké byť vernou v malých veciach. Vždy sme náchylnejšie na veľké, hrdinské veci. Je to pochopiteľné, lebo na veľké veci a vo veľkých veciach samotná veľkosť mi dáva hnací impulz, dáva silu,

vzpruží, kým malé veci obchádzame, ani ich nevnímame, nepovažujeme ich za dôležité. Koľko príležitostí takto premárňime! Ako mnoho je príležitostí, aby som bola verná v malých veciach, a koľké mnohé príležitosti strácam!

Pre mňa je ľahko milovať'. Bol to Pán, ktorý ma obdaroval touto schopnosťou. O koľko je t'ažšie milovať' tým, ktorí to pokladajú za námahu. Musím dobre využiť môj dar milovať'! Akým kvasom som v našej komunite? Sestry hovoria, že som dobrým kvasom. Ale v tomto nemám zásluhu. Avšak, ak vytvorím kyslú atmosféru v komunite, som vinná! Je to pre mňa dvojnásobná vina, pretože s mojimi darmi by som to mala prekvasiť... Chcem byť prítomná, keď niekto vnáša tieň, ja chcem vyžarovať slnečný jas medzi mojimi sestrami. Môj drahý Bože, ty si mi daroval tieto talenty; musia tiež takto prinášať úžitok! Môj Kriste, prosím t'a, kraľuj vo mne! Prosím t'a, znič úzke múry mojej malichernosti. Urob ma veľkodušnou, širokého srdca, aby som bola schopná milovať' každého a prehliadla všetko! Amen.

Viera vyžaduje celú bytosť! Maj túžbu po mučeníctve! Aj keď ti nie je dané – pretože je to Božia zvláštna milosť – ži aspoň mučeníctvo lásky!

V. POSLanie

PIESEŇ:

**Vstaň a chod', ohlasuj moje slovo,
posielam t'a k môjmu ľudu.
Trní a burina, krv a žaloba -
Dokedy ich mám počúvať?
Posielam t'a a žehnám t'a,
chod' len a ohlasuj moje slovo.
Urobím tvoje pery žeravými,
a tvoje čelo urobím st'a diamant,
Dám t'a môjmu ľudu aby si ho viedol,
a dám ti svojho Ducha, aby s tebou kráčal.
Ja t'a posielam....**

A nie toto je to pôst, aký som si vyvolil:
 rozviazat' putá nespravodlivé,
 uvoľniť povrazy otroctva,
 zlomených prepustiť na slobodu
 a rozlámat' všetky ich okovy?
 Lámat' hladnému svoj chlieb,
 bedárov bez prístrešia zaviesť do svojho domu?
 Ak uvidíš nahého, zaodej ho,
 a pred svojím blížnym sa neskŕvaj.
 Vtedy ako zora vyrazí tvoje svetlo...
 a budeš ako polievaná záhrada
 a ako prameň, ktorého voda nevysýcha.

(Iz 58; 6, 7, 8a, 11b)

Prišla som do Komárna 17-eho. Bola to vyčepávajúca a t'ažká cesta. Lial dážď. Už nasledujúci deň som vyučovala. Učila som dvadsaťšest' hodín v trinástich triedach. Robila by som to s radost'ou a mala by som to rada, ak by to nebola taká t'ažká práca. Moje ubytovanie je veľmi zlé. Nemám dokonca ani skriňu. Je chladno a nie je tu kúrenie. Vedľa mňa hraje piano celý deň a oddelujú nás len sklenené dvere. Okrem toho som tak veľmi sama.

Dnes sme mali karnevalový čajový večierok pre pomocnice v domácnosti. Prišlo tridsať dievčat. Prestreli sme tri veľké stoly, bolo tam mnoho jedla. Po čaji bola hudba z gramofónu a dievčatá tancovali. Bola tam dobrá atmosféra a boli šťastné. Pre mňa to bola námaha, ale bola som veľmi rada. Ak Pán Boh dá, na budúci rok pozveme tiež chlapcov. Trvalo to do siedmej.

Urobila som šestnásť návštev v rodinách, zist'ujúc ich životné podmienky a pracovala som do piatej večer. Šla som na hrozné miesta! Nikdy v živote som nevidela takú krajnú biedu! Áno, chudobu možno ešte zniest', to nie je cudzie Bohu. Ale ak sa stáva takou extrémnou, to zabíja telo i dušu. Úbohí, úbohí ľudia! ...Sociálna sestra musí byť pochodenou. Musí ľuďom dávať svetlo na ceste; na ceste, kde môžu dosiahnuť Boha. Musím byť horiacim svetlom!!

Tento advent som si urobila predsavzatie, že vynaložím dvojnásobné úsilie, aby som bola trpežlivá. Chcem byť dobrá. Dobrá, dobrá celým srdcom! Čokoľvek je dobré, je sväté! Myslím, že jedným z najpevnejších základov svätosti je dobrota!

Dnes sa mi prihodila čudná vec. Vzala som novelu, ktorú som už prečítaла a znova som ju čítala. Urobilo to na mňa silný dojem. Veľmi sa mi páči! Ihned som ju zabalila a poslala.

Nech je Boh s tebou, nádherné, drahé Komárno! Veľmi som v tebe trpela a veľmi som t'a milovala, možno práve preto. Zbohom, moje malé deti, bosonohí chlapci, malé, špinavé dievčatká, vy chudobní, milovaní spoločníci, zbohom benediktíni a veterné ulice! Nádherné, sladké Komárno! Boh s tebou! Je neuveriteľne t'ažko odchádzat'. Došla som do Lučenca okolo tretej odpoludnia. Všetko je tu milé a pekné. Chcem tu slúžiť Bohu celou mojou mysl'ou!

Moja drahá sestra!

Chystala som sa napísat' ti dlhší list a pod'akovat' ti za tvoje nežné slová, ktoré si mi poslala pri slávení mojich večných sľubov. Namiesto pôvodného motta „Alleluia“, som si zvolila nové motto: „Ecce ego, mitte me! Tu som, pošli mňa!“

Máramarošské Alpy nám zosielajú sem dole zimu. Namerali sme 20-25°C pod nulou. Byt je tiež dost' chladný; ľadové cencúle v hrubej vrstve pokrývajú moje okno, takže sa nedá otvorit'. Niektedy sa zabalím ako polárny medved'. Dokonca mám omrznuté prsty na nohách a rukách... Ked' mi je v kostole zima, obetujem to za kňaza; obetujem zvlášt' moje zmrznuté ruky za jeho ruky. Nadovšetko chcem posvätiť môj pocit zimy a obetovať za tých, ktorí nemajú kurivo a teplé oblečenie.

Navštívila som všetkých notárov v okrese Rahó. Prejavila som im úctu a vyjednávala som s nimi. Vieš si predstaviť', aká práca to bola! Jeden bol ľahostajný, musela som v ňom vzbudit' nadšenie, druhý bol príliš nadšený, musela som ho trochu stísiť', tretí bol zronený, štvrtý

bez dôvery, piaty ma dokonca nechcel ani vidieť, pretože mal mnoho práce, atď. ...A predsa musela som zvítazit' nad každým, a vďaka Bohu, bola som úspešná.

Dostala som nové určenie, a čoskoro budem musiet' odísť z Técső. Som rada, lebo sa dostanem späť do materinského domu. Ale srdce ma bolí, pretože som tu bola rada. Mala som radost' zo svojej práce, z ľudí a z miesta... Teraz musím oboznámiť svojho nástupcu s prácou laskavo a trpeživo. Príjmi to, ó, Bože! Čo ešte chcem? *Ecce ego, mitte me!*

Nepracujem pre seba. Dokonca ani nie pre Spoločnosť. Pracujem z poverenia predstavených Spoločnosti pre Boha samého. Vytrvalo! Chcem milovať všetko, s čím pracujem: stroje, papiere a farby.

Kdekoľvek dostanem nejakú prácu počas dňa, chcem si pripomenúť, to je Pán, ktorý chce, aby som to robila. Chcem pracovať vo svetle tejto skutočnosti. Precit'ujem svoju zodpovednosť. Dostala som mnoho talentov, musím ich znásobit'. Človek musí veľmi milovať a musí veľmi pracovať.

VI. ČAS ZÁCHRANY PRENASLEDOVANÝCH

PIESEŇ:

**Si moje svetlo, ó Kriste,
Ó, príd' a osvetli moju noc,
Ó, príd', Ó, príd',
a osvetli moju noc.**

Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva. Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy a Boží na vás spočíva.
(1Pt 4, 13-14)

„Verím v Boha Otca.

Stvoriteľa všetkého,
Otca každého človeka,
Vlastníka všetkého existujúceho,

Prameň všetkej moci
 Zdroj všetkého práva,
 Ktorý odmieňa a tresce každého,
 Ktorý riadi celý svet,
 Vládcu nad všetkým,
 Pána, ktorý volá každého k zúčtovaniu.

Verím v Otca Stvoriteľa.

Vyznávam, že:

Človeku človek, organizácia, štát nie je vlastníctvom,
 Človek človeka, organizáciu, štát nevlastní,
 Proti Bohu niet platného zákonodarstva,
 Proti jeho svätej vôli je hriechom upretie práva,
 Človek nesmie dovoliť, čo Boh nechce,
 Svetská moc nemôže zakázať, čo Boh dovolí,
 Nemôže prikázať, čo Boh zakázal!
 Verím v Boha, Stvoriteľa, Pána všetkého!“

*(Výňatok z Kréda, ktorý napísala Margita Slachta
 v roku 1943 na protest nacistickej ideológie.)*

Čo robil Elizeus? Najprv sa modlil, potom objal a zohrial mŕtve telo chlapca vlastným telom. Ja súm tiež povolaná modlit' sa a pracovať, aby som pôsobila na druhých „teplom môjho tela“, to znamená mojim životom a príkladom! Aby som to uskutočnila, potrebujem stále oživovať Kristovu lásku v mojom srdci. Je to len táto láska, ktorá ma robí hrejivou a vplyvá na vonkajší svet.

1. januára 1943

Písem vám všetkým, ktoré stojíte na prahu Nového roka. Vám, ktoré sa obávate a myslíte neustále so slzami v očiach na vašich otcov, manželov, alebo synov... Ó, čo všetko by ste boli ochotné urobiť, aby ste pre nich zabezpečili ochranu Prozretel'nosti, vonku v zákopoch, proti zime, dažďu, vetru, močiarom; proti útrapám, guľkám a krutosti nepriateľov... Radi by ste dostali dvojnásobnú pomoc od Boha pre svojich milovaných v ich nebezpečenstvách? Dovoľte, aby vstúpil do

vašich vlastných sŕdc osud iných... Objímte vo svojom srdci obyvateľov nútených pracovných táborov; tých, ktorí sú vylúčení z ľudskej komunity prevládajúcou verejnou mienkou. Majte odvahu v týchto smrteľne vážnych dňoch zahnat' ľahostajnosť, nedostatok lásky a tvrdosť z vášho srdca! – Majte odvahu rozoznat' vo svojom vnútri – v hĺbke svojho srdca – že matka a syn, ktorí sú vylúčení, (spoločnosťou) prenasledovaní, sú ako vaša sestra a brat! Majte odvahu prijať ich bolest' a pomôžte im niest' ich kríž. A buďte odvážne konat"...

(Z listu na Nový rok sestry Margity Slachta)

Odovzdanie sa Bohu. Myslím, že toto je tajomstvo všetkého! Úplný a výlučný úkon odovzdania sa! Hľadat' vždy a vo všetkom Božiu vôle! Rovnako aj dnes... Čo by si chcel, môj Pane? Ecce adsum, ecce ego, mitte me! Ecce ego, suscipe me! Tu som, pošli mňa, tu som, prijmi ma!

VII. MUČENÍCTVO

PIESEŇ:

Pánovi budem d'akovat' naveky,
V Pánovi sa budem radovať!
Hľad' na Pána, neboj sa,
Pozdvihnite svoj hlas, Pán je blízko,
Pozdvihnite svoj hlas, Pán je blízko.

alebo metafráza maďarského textu:

Ježiš, môj život, môj pokoj,
Ježiš, môj spoločník, moja radosť,
Tebe dôverujem, ty si Pán,
Nemusím sa ničoho báť,
protože ty žiješ vo mne.

Bratia, pre Božie milosrdensvo vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obetu, ako svoju duchovnú bohoslužbu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovou zmýšľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôle, čo je dobré, milé a dokonalé.

(Rim 12, 1-2)

Moje srdce je naplnené plesajúcim entuziazmom! Mám dovolené nasledovať túžbu obetovať môj život, alebo skôr moju smrť za moje sestry! Predložila som svoju požiadavku predstavenej a môjmu spovedníkovi a dostala som povolenie. V prvom opojení šťastia, všetok prirodzený strach a stiesnenosť, ktorý som okusovala ma opustil. Napísala som už text sebaobetovania. Teraz už musím len čakať na príchod sestry Margity, a potom sa môžem obetovať....

Hľa, môj služobník bude úspešný...

Pánovi sa však páčilo zdrvit' ho utrpením...

Môj spravodlivý služobník ospravedlňí mnohých,
a sám ponesie ich viny.

A on niesol hriech mnohých
a prosí za hriešnikov.

(Iz 52, 13; 53, 10a, 11b, 12c)

Ked' sme sedeli v protileteckom úkryte, vo tme, a počuli padajúce bomby, aby som bola pravdivá, naše srdce sa chvelo... modlili sme sa za mesto; za vojakov, ktorí ho bránili, a cítila som, že sa mám modlit' tiež za útočníkov. Oni majú tiež nesmrteľnú dušu a Kristus zomrel aj za nich. Oni nielen bombardovali nás, ale možno tiež boli zasiahnutí, alebo zastrelení. Možno útočníci aj obete sa dostavia pred Boha v tom istom čase....Možno moja krátka prosba im získa milosrdenstvo!

Ved' počúvam potupy mnohých
hrôza zôkol-vôkol:

„Udávajte, nech ho oznámime!“

A každý, kto mi bol priateľom,
striehne na môj pád...

Ale Pán je so mnou ako mocný hrdina...

(Jer 20, 10-11a)

Nie dynamit, chemické zbrane, či bomby ničia, ale duch nenávisti, ktorý ich vedie. Nenávist' vedie k smútku, bolesti. Láska utiera slzy, potešuje. My chceme lásku. A chceme budovať spravodlivosťou.

Pozrime sa na hrozný vplyv nespravodlivosti v živote sveta. Ničí hranice; útočí na krajiny ohňom a mečom; plieni ľud; stavia nové hranice a vytvára závory ...roznecuje proti sebe rasy a národy. Spravodlivosť naproti tomu stavia vedľa seba, uznáva práva iných krajín a rúca bariéry, ktoré oddeľovali ľudí. Potvrzuje vlastnosti rôznych národov, ako rôznorodé myšlienky Božie. Spravodlivosť hovorí: sme deti toho istého Otca, my všetci máme rovnaké právo na život. Preto sa pripojme k úsiliu a navzájom sa podporujme! V živote národov nespravodlivosť stavia proti sebe národnosti, ale spravodlivosť ich vedie, aby stáli vedľa seba.

Svedectvo osoby zachránenej sestrami Spoločnosti sociálnych sestier

Bola som dvanásťročné dievča a žila som v budapeštianskom gete so svojou rodinou. Moji starí rodičia boli odvlečení na smrť a môj otec bol odvlečený na nútené práce do tábora v Bori. Ostala som so svojou mamou. Videla som okolo seba hrôzu a tak strašne som sa bála, že som sa chcela zbavit života. Vzali ma do nemocnice a odtiaľ sme boli oslobodení, aby sme sa dostali do Materinského domu sociálnych sestier na Tökölyho ulici. Tu sme našli ostrov pokoja, vďaka bezvýhradnej a nepodmienečnej láske sestier. Margita Slachta bola ich predstavená a Sára Salkaházi bola medzi nimi. Znova so mnou z zaobchádzali ako s diet'at'om a všetok môj strach zmizol. Vycítila som už ako diet'a, že sestra Margita musí zvládnut' t'ažkosti a zodpovednosť na celonárodnej úrovni, a predsa ked' bola so mnou, bola veľmi nežná. Dala mi pocítit', že v tom momente som tu len ja, ktorá je pre ňu dôležitá. Sestra Margita poskytla útočište profesorom a tí učili nás deti. Takýmto spôsobom náš čas plynul normálnym spôsobom, namiesto toho, aby sme boli zat'ažení horkost'ou. Bola som neveriace malé židovské dievča, a napriek tomu som stále sedela v kaplnke, pretože prítomnosť Boha ma prit'ahovala a sestry to s láskou prijali. Bola to pre mňa nevysloviteľná radosť, ked' neskôr, v nebezpečenstve, sestra Margita pokrstila mňa aj moju mamu. Požiadala som, aby mi dala meno Margita. Neskôr sme sestry opustili, ale moja mama bola tiež odvlečená vojakmi s hákovým krížom. Vrátila som sa do materského domu sestier ako sirota. Sestry slúbili, že sa

postarajú o moju výchovu a školu. Môj otec sa vrátil z núteneho pracovného tábora a neskôr tiež požiadal o krst. Dnes dokonca moje vnúčatá žijú v katolíckom manželstve a vychovávajú moje pravnúčatá ako katolíkov. Ked' sa prechádzam okolo starého materinského domu, stále spoznávam, kde bola stará kaplnka a kde bola naša izba.

Svedectvo židovskej ženy, ktorá žije v Izraeli

Sestra Sára zachránila moju starú matku a môjho otca počas holokaustu. Zobrala so sebou môjho otca a starú matku z Košíc k Blatenskému jazeru, do domu sestier na Jankovich telep. Môj otec bol v tom čase osemdesiatnik. Neskôr mi povedal, ako jemne s ním sestra Sára zaobchádzala. Človek musí dozriet', aby porozumel udalostiam, pri ktorých vyrastal a o ktorých mu rozprávali z tých čias. Preto som teraz navštívila Maďarsko. Je ohromujúce vedieť', že niekto dal svoj život za členov mojej rodiny. Sára Salkaházi a Margita Slachta zachránili život asi tisícom Židov. V mojom detstve – ako moje najskoršie spomienky – boli, že som spoznala meno sestry Sáry ako „Sára testvér“. Dlhý čas som si myslela, že „testvér“ bolo jej priezvisko. Len nedávno som sa dozvedela, že „testvér“ znamená sestra tá a tá...

Poznám tvoje skutky – hľa, nechal som pred tebou otvorené dvere, ktoré nik nemôže zavrieť' –, že máš málo sily. No zachoval si moje slovo a nezaprel si moje meno.

Hľa, spôsobím,... že spoznajú, že t'a milujem.

Toho, kto zvítazí, urobím stípom v chráme svojho Boha... A napíšem naň meno svojho Boha a meno mesta svojho Boha, nového Jeruzalema, ktoré zostupuje z neba od môjho Otca, a svoje nové meno.

(Zjv 3, 8, 9b, 12)

PIESEŇ:

**Ruah, Ruah,
Nie mocou, nie silou
ale Duchom Božím, v ktorom žijeme**

Svedectvo očitého svedka udalosti z 27. decembra 1944

Počut' zuniace kroky vojenských čižiem... Náhle sa otvorili dvere, stála tam Sára, a za sebou mala vojaka s hákovým krížom. Ked' jej povedali, že ju odvedú, siahla po ruženci a všetko, čo povedala, bolo „áno“. – „Dovoľte mi na chvíľu íst' sem“ – vstúpila do kaplnky a prišla dopredu k Bohostánku. Dvaja nacistickí vojaci ju nasledovali. Pokľakla na jedno koleno a večné svetlo ožiarilo jej tvár... Zvlášť si pamätám, že som si pomyslel: „Ó, Bože, Sára je svätá!“ Táto scéna prekvapila dokonca aj dvoch vojakov. Avšak, sotva niekoľko sekúnd neskôr, jeden z vojakov, ktorý vyzeral nel'útostne, ju schmatol a skríkol: „Pod'me! Počas noci budeš mat' dost' času sa modlit!“ Vstala, ale jej tvár žiarila takým pokojom, že to vyzeralo ako zázrak...

Prv, než zazneli výstrely na brehu Dunaja, nižšia žena s krátkymi čiernymi vlasmi sa obrátila smerom k svojim katom, s akýmsi nevysvetliteľným pokojom... potom si kľakla, pozdvila oči k nebu a urobila veľký znak kríža...

Potom som videl; a hľa, veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať, zo všetkých národov, kmeňov, plemien a jazykov. Stáli pred trónom a pred Baránkom, oblečení do bieleho rúcha, a v rukách mali palmy a mohutným hlasom volali: „Spásu nášmu Bohu, ktorý sedí na tróne, a Baránovi!“... To sú tí, čo prichádzajú z veľkého súženia: oprali si rúcha a zbielili ich v Baránkovej krvi. Preto sú pred Božím trónom a dňom i nocou mu slúžia v jeho chráme... Už nebudú hladovať ani žíznit', nebude na nich dorážať ani slnko, ani iná horúčosť, lebo Baránok, čo je v strede pred trónom, bude ich pást' a priviedie ich k prameňom vôd života. A Boh im zotrie z očí každú slzu.

(Zjv 7, 9-10; 14b-15a; 16-17)

Budú hľadieť na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiarit' Pán, Boh, a budú kraľovať na veky vekov. (Zjv 22, 4-5)

PIESEŇ

DEŇ POKOJA SA BLÍŽI,
POZRI, ZNAKY UŽ ŽIARIA,
SRDCE KRISTA OBJÍMA SPOLU
VŠETKO, ČO JE NA NEBI I NA ZEMI.

*Citáty sú prevzaté z denníka a iných písomností sestry Sáry,
pokiaľ nie je vyznačené niečo iné.*

*Pozn.prekladateľa: Texty Sv.písma Starého zákona sú prevzate z
Liturgie hodín, Typis polyglottis Vaticans, 1992;
texty Sv.Písma Nového zákona z Nového zákona,
Slovenská biblická spoločnosť, 1992*

*Ostatné texty sú preloženého z anglického prekladu
maďarského originálu*